

Betænkning

over forslag til lov om forsvarets organisation m. v.

(Afgivet af udvalget den 24. februar 1960).

Udvalget og et af dette nedsat underudvalg bestående af partiernes ordførere og udvalgets formand har i en lang række møder fortsat de i forrige folketingsår påbegyndte forhandlinger om tilvejebringelse af en ny forsvarsordning.

I de fleste af møderne har forsvarsministeren, ledsaget af kontorchef Svend Hansen, forsvarsministeriet, deltaget. Forsvarschefen, admiral Qvistgaard, og chefen for forsvarsstaben, generalmajor Erik Rasmussen, har over for udvalget redegjort for forsvarets beredskabsituation. Chefen for hæren, generaløjtnant Hjalp, og chefen for flyvevåbnet, generaløjtnant Ramberg, har mundtligt besvaret en række spørgsmål bl. a. om gennemførelsen af den foreslåede tjenestetidsnedsættelse samt om sammensætningen og størrelsen af styrkerne inden for hæren og flyvevåbnet. Chefen for hærstaben, generalmajor V. Jacobsen, har besvaret spørgsmål om fordelingen på landsdelene af hærens stående styrker.

Udvalget har af forsvarsministeren fået stillet en række oplysninger og aktstykker til rådighed bl. a. om skitser til nye forsvarsordninger udarbejdet af forsvarsstyrelsen under forskellige økonomiske forudsætninger og om forhandlinger, der har været ført med NATOs militære myndigheder sideløbende med udvalgets behandling af lovforslaget. Dette materiale er i det omfang, det ikke er af fortrolig karakter, optrykt som bilag til nærværende betænkning eller som bilag til den beretning, der blev afgivet den 5. oktober 1959 fra udvalget angående det i folketingsåret 1958-59 fremsatte lovforslag (Folketingstidende 1958-59, tillæg B. sp. 1189-1300).

De hovedspørgsmål, der har været forhandlet i udvalget, har været forsvarets målsætning med hensyn til styrkerne, tjenestetidens længde, de økonomiske rammer for forsvaret og spørgsmålet om atombevæbning. Man har endvidere indgående drøftet rationaliserings- og forenklingsforanstaltninger. I forbindelse med tjenestetidsproblemerne har man drøftet status og vilkår for det frivillige faste mandskab.

Ved lovforslagets fremsættelse i folketinget udtalte forsvarsministeren, at forslaget var et forhandlingsgrundlag, og drøftelserne i udvalget har taget sigte på mulighederne for at fastlægge en forsvarsordning, der kunne vinde almindelig tilslutning.

Venstres og det konservative folkepartis repræsentanter har med beklagelse taget til efterretning, at regeringen og regeringspartierne fastholder deres hidtidige standpunkt om, at Danmark under de nuværende forudsætninger ikke ønsker at modtage atomammunition, og de nævnte partier forbeholder sig retten til senere på ny at rejse dette spørgsmål.

Udvalget har taget til efterretning, at regeringen er gået ind på at etablere depoter i Danmark til støtte for NATO-styrker i en eventuel krigssituation.

Der er mellem et flertal (hele udvalget undtagen Carsten Raft) og forsvarsministeren opnået enighed om, hvorledes de tre værn inden for forsvaret bør sammensættes, og der er i det følgende redegjort herfor. Der er tillige enighed om, at spørgsmålet om styrkernes sammensætning og størrelse tages op til overvejelse og drøftelse, såfremt forudsætningerne for nyordningen af forsvaret undergår ændringer af væsentlig karakter.